

1923 december 29
 elküldött műszereket re-
 szakuldom. Telefon 318

őn nagy választás-
 golsóbban vállalko-
 Cluj, P. Mihai Vitea-
 zni (v. Széchenyi-tér)
 40. sz. Telefon 493

Portrék,
 Gyermekfelvételek,
 nagyítások

IX
 ÜRDŐ
 MELLETT)

éses gyógyfürdője. A
 liter 45 tokos gyógy-
 géből. Páratlan gyógy-
 ischius, lobes izmák,
 izületi bántalmak.

peciális téli kúra.

osztályu panzió.
 ertve fürdő, lakás és
 t. panzió 150.— új.

feldívelet.
 ok.

uduló- és kirándulóhely

RZ
 TENAX

mrák, objektívek,
 50 m. filmpakk, leme-
 zek, látszóvek

riogysók, ingya, be-
 méterre kúrd.

resti, Str. Sevastopol 13

riei 2

arácsonyi
 évi árainkból
 kedvezményt
 adunk!

pcsokat

ut 2. szám alatt

tóda

műeket

lap 300 lej

BÉKEKESZTŐSÉG, KIADÓ
 HIVATAL ÉS NYOMDA

Cluj-Kolozsvár, St. Baron
 L. Pop, (Brassai-utca) 10

Telefon: Szerkesztőség
 és kiadóhivatal — 977
 Zs. N. Sz. — 538

A kéziratok kizárólag a
 szerkesztőségnek cím-
 zendők. Kéziratokat nem
 adjuk vissza

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában

Egész évre — 620
 Félévre — 320
 Negyedévre — 170
 Egy hónapra — 50
 Egy szám ára pályaud-
 varon és vidéken is 3 lej
 Bukarestben — 350

Csehszlovákiában

Egy hónapra — 25 ek
 Egy szám — 150 ek

Cluj-Kolozsvár * VI. évfolyam * 252. szám

Igazgató: SZÉKELY BÉLA

5684. Tebeth 21 * 1923 december 29 Szombat

Nem ez az út

A bánati határvita kapcsán a parlamentben ma napirendre került a békeszerződések kisebb-
 ségi klausulája. A pártok és pártvezérek egymást
 rólják a klausula elfogadásáért, de végered-
 ményben valamennyien megegyeznek abban, hogy
 a kisebbségi jogokat csak az antant hatalmak fe-
 nyegető kényszerének hatása alatt ismerték el.
 Nekünk, kisebbségeknek igazán nem kellemes, hogy
 a probléma most és ebben a formában felvetődött.
 Késztelen előnynek tartjuk ugyan, hogy joga-
 inkat nemzetközi szerződések biztosítják, de az
 állammal szemben támasztott követeléseinket sok-
 kal inkább szeretnénk a román nép józan meg-
 értésére alapítani, mint ezekre a papírszerződé-
 sekre. Éppen a mostani vitának hangja és ten-
 denciája mutatja nekünk, mennyire kétes értéka-
 nek kell tartanunk a kisebbségi klausulát. Lehet-e
 komolyan tekinteni egy olyan szerződést, melyről
 az egyik szerződő fél folyton azt hajtogatja, hogy
 hány ezer hatása alatt írta alá?

Ettől eltekintve, okát sem látjuk a vita fel-
 vetésének. Nem értjük, miért folyik a per. A
 per tárgya ugyanis nem létezik. A kisebbségi
 szerződésről akkor lehetne vitatkozni, ha a szerző-
 dés pontjait Románia végrehajtotta volna. Sajnos a
 magunk bőrön tapasztaljuk nap-napután, hogy a
 saint-garmaini békeszerződés kisebbségi jogokra
 vonatkozó része csak papíron van meg, az élet-
 ben vajmi kevés valósult meg belőle. Miért hát a
 szavazóváltás vita? Milyen celekvésében, vagy
 akaratában gátolta meg a kisebbségi klausula az
 eddigi kormányokat? A kisebbségi iskolákat sora
 szukítja be a kormány, annak ellenére, hogy a
 békeszerződés széles mértékben biztosítja a nem-
 zeti nyelvi és felekezeti oktatási szabadságát. Az
 anyanyelv használatát az iskolából és közéletből
 egyre fenyegetőbben szorítja ki a kormány, holott
 a békeszerződés világos rendelkezéseket tartalmaz
 az anyanyelv háborítatlan használatáról. A
 legfőbb a parlamenti szövegében, hogy ép-
 pen a nemzeti párt politikusi azok, akik a legel-
 szántabbul védekeznek a kisebbségi szerződés
 sértésének vádjá ellen. Maniu Gyula tegnapi
 beszédében mint óriási eredményt aposztro-
 fálta, hogy a Vajda-kormány sikert ért a ki-
 sebségi szerződés lényegesen módosítására.
 A nemzeti párt politikusi egyre leplezetleneb-
 bül kezdenek megfélemleni arról, hogy jóval
 a saint-garmaini szerződés aláírása előtt, 1918 de-
 cember elején az erdélyi román nemzet szerződést
 kötött Gyulafehérváron a többi ittlő népekkel,
 nem kényszerből és nem félelemből, de a szabad
 ember önkéntes akaratelhárításából és ez a szer-
 ződés sokkal messzebbmenően biztosítja a kiseb-
 ségek szabadságát, mint a később létrejött béke-
 szerződések. Nem látjuk a logikai jogosságát en-
 nek a parlamenti vitának, mert a nemzeti párt poli-
 tikusainak egyenesen erkölcsi kötelességük volt
 nemcsak aláírni, de harcolni is a kisebbségi kla-
 zuláért, hiszen Gyulafehérváron szent fogadalmat
 tettek rá.

A román sajtónak van egy jellegzetes kife-
 jezése, amellyel az ország mai életét szokta aposz-
 trofálni. Politikánizmusnak nevezi a sajtó azt a
 momentumot, amely az utóbbi években urrá lett
 az ország felett és amely minden igaz, becsületes
 törekvésnek a kerékkötője. Itt minden kérdést a
 túltúrt pártszervevények prizmján keresztül viz-
 gálnak és minden mozgalmat aszerint ítélik meg,
 milyen haszon származhat abból a pártra. Ez a
 mostani parlamenti vita sem a román nép lelke-
 ből fakadt, nem a román nép igazi érdekeiért indult
 meg, a politikusok mindössze egymás arejét és
 egymás tekintélyét akarták legyöngíteni. Közben
 pedig hi törődik azzal, hogy újabb foltot ejtenek
 Románia presztizsén, hogy lábbal tiporják Románia
 nemzetközi szerződéseit, hogy megrendítik a hitet
 azokban, akik nyílt homlokkal megegyezést kötöt-
 tek az országgal. De szétépítik a kisebbségek
 bizalmát is, mert ezeknek újra és újra látniuk
 kell, hogy a kormány nemcsak hogy a gyakorlat-
 ban sem valósítja meg jogait, de még az ellen-
 is küzd, hogy papíron meglegyenek. Nem, nem
 ez az út vezet a lelkek megbékítéséhez.

A költségvetés megszavazása után felemelik az oktatószemélyzet fizetését

A pénzügyminiszter sürgeti a költségvetési vita befejezését. A liberális párt csak az előző kormányok által vállalt kötelezettségek miatt szavazza meg a belgrádi egyezményt. Módosítják az állampolgársági törvényt

(Bukarest, december 28. Az Uj Kelet tu-
 dosítójától.) Ma délelőtt minisztertanács volt
 Bratianu Jonel elnökletével.

Anghelcsu közoktatásiügyi miniszter is-
 mertette az oktatószemélyzet kívánságait, mire
 Bratianu Vintila pénzügyminiszter azt vála-
 szolta, hogy a költségvetés megszavazása után
 módjában lesz a tanárok számára fizetésjavítást
 adni. Együttal arra kérte minisztertársait, in-
 tervenáljanak a képviselőknél, hogy

a költségvetés általános vitája ma be-
 fejeződjék,

mert különben nem volna életbeléptethető ja-
 nuár elsejével. A minisztertanács elhatározta,
 hogy felkéri a kormányt, Jorga és Maniu
 beszéde után még ma zárja le a költségve-
 tési vitát.

A minisztertanács elhatározta még, hogy
 a bánati határkiigazításról szóló javaslat meg-
 szavazásához ragaszkodik, a szavazás előtt azon-
 ban a liberális párt egyik képviselője ki fogja
 jelenteni, hogy a belgrádi jegyzőkönyv a libe-
 rális párt érzelmeivel ellentétben áll és
 csupán más kormányok által vállalt kö-
 telességek teljesítése miatt szavazzák meg.

Morzescu igazságügyminiszter közölte azo-
 kat a módosításokat, amelyeket a szenátus az
 állampolgárságról szóló törvényjavaslaton esz-

Ratifikálták a bánati határegyezményt

A pártok egymást váltják a Bánát megcsonkításáért. A nemzeti párt mo-
 sakszik a kisebbségi klausula aláírása miatt. Százlizenkét szótöbbséggel ra-
 tifikálták a belgrádi jegyzőkönyvet

(Bukarest, december 28. Az Uj Kelet tu-
 dosítójától.) A kamara üléseinek napirendjén a
 költségvetési javaslat vitája mellett a bánati
 határ megállapításáról szóló belgrádi jegyző-
 könyv ratifikálásának a kérdése szerepelt. A
 vita során igen érdekes szócata fejlődött ki a
 nemzeti párt és a kormánytárs vezérei között,
 akik felzárkásaikban kölcsönösen egymást vá-
 dozták a Bánát megcsonkításáért. A nemzeti
 párt és a bánati képviselők obstrukciója elle-
 nére is a kamara százlizenkét szótöbbséggel ra-
 tifikálta a határegyezményt.

A történelmi ülés lefolyásáról egyébként
 a következő részletes tudósításunk számol be:

Bratianuék magára hagyták Vajdát a párisi tárgyalások során

A kamara éjjeli ülésén újból a bánati ha-
 tárrendezés ügyét tárgyalták.

A nemzeti párt részéről Maniu Gyula szó-
 lalt fel, aki kijelentette, hogy Vajda felszólalása
 következtében rá csak az a feladat hárul, hogy
 Vaitoianu beszédének egyes részleteire nyujtson
 felvilágosítást.

Amikor a gyulafehérvári kongresszus
 után Bukarestbe jöttem, — mondotta Maniu —
 mint az erdélyi kormány elnöke, találkoztam Bra-
 tianu Jonellel és konstátáltam, hogy teljesen egyik
 vagyunk ebben a kérdésben és elhatároztuk, hogy
 nem engedünk semmit. Delegatusaink ezzel az uta-
 sítással is utaztak Párisba. Bratianu azonban nem
 kapta meg az egész Bánátot és lemondott, mi-
 mindnyáján továbbra is megtartottuk álláspontun-
 kat a Bánát integritása kérdésében. Következett
 ezután Vaitoianu, aki a választásokat levezette.
 Az ő miniszterelnöksége alatt a nemzeti egység
 megóvásának eszméjétől vezetettve igyekeztünk a
 kormány utjából minden nehézséget elhárítani. Én
 Vajdától rendszeres értesítéseket kaptam a párisi
 konferencián törtétekről és amikor Vajda azt az
 aggodalmat keltő jelentést küldte, hogy a konfe-
 rencia már befejezéshez közeledik és Bukarestből
 még sem kap semmiféle utasítást, megmutattam a
 levelet Misu udvari miniszternek és Bratianu Jo-
 nelnek, akik azt válaszolták, hogy Vajda tulságo-

közölt. A kormány arra az álláspontra helyez-
 kedett, hogy az állampolgárság kérdését

szigoruan a békeszerződés határai kö-
 zött fogja megoldani.

Felvetették azt az eszmét is, hogy az állam-
 polgárságot csak azoknak adják meg, akik bi-
 zonyítják, hogy 1908 óta Románia területén
 laknak. A kérdésben döntés nem történt, to-
 vábbi tanulmányozás tárgyát fogja képezni.

Ezután Tancred Constantinescu ipar és
 kereskedelmi miniszter a CFR. gördülőanya-
 gának kiegészítésére beérkezett ajánlatokról
 tett jelentést, mire a minisztertanács kiküldötte
 Vaitoianu, Bratianu Vintila, A. Constantinescu
 és Tancred Constantinescu minisztereket az
 ajánlatok áttanulmányozására. Megengedte a
 kormány, a bukaresti német nők egyesületének
 kérésére, hogy egy

háromszáz német gyermekből álló kolónia
 jöhessen az országba.

Elhatározta továbbá a kormány, hogy
 tanulmány tárgyává teszi a Rockefeller-féle
 jótékonsági egyesület kérvényét, amelyben
 engedélyt kér arra, hogy működését Románia
 területére kiterjeszthesse.

A minisztertanács végül hozzájárul ahhoz,
 hogy az ünnepekre hazautazó diákok feláru-
 vasúti jegykedvezményben részesüljenek.

san impresszionista és mind a ketten, amikor ta-
 nácsot kértem tőlük, nem volna-e előnyösebb a
 jogoszlávokkal közvetlenül tárgyalni a bánati kér-
 désben, tagadólág válaszoltak és azt mondták,
 bizzunk a szövetségesekben, akik engedni fognak.

Az antant kényszerítette a Vajda-kormányt a kisebbségi klausula aláírására

Maniu ezután a kisebbségekre vonatkozó bé-
 keszerződési pontok tárgyalásainak fázisairól beszél
 és eladja, hogy emiatt a szövetségesek ultimá-
 tumot intéztek a Vaitoianu kormányhoz, amely erre
 lemondott, mire a Vajda-kormány következett,
 amelynek sikerült a kisebbségi szerződést lényoge-
 sen módosítani.

Maniu konstátálja, hogy kettőle politika le-
 hetséges ebben a kérdésben: vagy az ellenállás,
 vagy az áthidalás politikája. Mindkettő megfonto-
 lást igényel. De ha a liberális kormány a konfe-
 rencia idején azt mondta: Minél rosszabb a bán-
 ati határ, annál jobb, mert annál hamarabb ka-
 rül majd sor annak kiigazítására, miért jön akkor
 most a parlament elé ezzel a jegyzőkönyvvel?

Maniu rámutat arra, hogy a kisanant emi-
 nens érdeke, hogy Románia és Jugoszlávia között
 a bánati kérdés megoldassék. Szövetséges nemzetek
 között semmitléle zavaró elem nem maradhat meg
 és viszont az ellentéteket békés uton kell megol-
 dani. Vélemény az, hogy nem szabad megszavazni
 ezt a javaslatot, amely létező, de igazságtalan hely-
 zetet ratifikál, míg barátságos tárgyalások révén az
 összes vitás kérdéseket kedvezően el nem intézzük.
 A ratifikálás nemcsak több község és száz ezer ro-
 mán elvesztését jelentené, hanem a bánati pert is
 végkép befejezné.

Ki felelős a bánati románlakta terület elvesztéséért?

Duca külügyminiszter felszólalása következett
 ezután. A miniszter ismertette a belgrádi jegyző-
 könyv létrejöttének körülményeit, majd a felelősség
 kérdésének megállapításával foglalkozott. Megálla-
 pitja, hogy a bánati határt a békekonferencia ol-
 dotta meg a sevresi békeszerződés által, amelyet
 Románia is aláírt. A jelen törvényjavaslat csak

ennek a békeszerződésnek gyakorlati keresztülvitelét jelenti. Take Jonesen a szerbekkel barátságos politikát inaugurált és megteremtette a kisanantantot. A kisanantant szövetségi szerződése a szerződő felek jelenlegi határainak respektálását garantálja. Felolvassa az erre vonatkozólag Pasios és Take Jonesen között létrejött szerződést. Amikor a liberális kormány hatalomra került, már kész dolgokat talált. A határmegállapítást a helyszínen le kellett folytatni és Váradia község hovatartozása döntőbíróvá vált. Most ezen újabb megállapodás folytán Románia megkapja Váradit, Zsombolyát és a dunai szigeteket.

Duca hangsúlyozza, hogy ezt az egész kérdést magasabb külpolitikai érdekek szempontjából kell kezelni. Románia elvesztette ezt a nagy pert, amely nem hozható újból szőnyegre. A nemzet magasabb érdekei barátságos politikát diktálnak.

Weizmann nyilatkozik amerikai utjáról

Megvalósulás előtt a Jewish Agency kibővítése. A jeruzsálemi egyetem problémái. Nagy Palesztina-bank alakul. A palesztinai helyzet állandóan javul!

(Newyork, dec. 28. Az Uj Kelet tudósítójától.)

Jelentettük már, hogy dr. Chaim Weizmann, a cionista világszervezet elnöke, a napokban Newyorkba érkezett. A zsidó sajtó képviselői felkeresték a kiváló zsidó politikust és amerikai útjának céljait felől érdeklődtek. Weizmann a következőképpen nyilatkozott:

Amerikai utam három feladattal van összefüggésben, melyeknek mindegyike döntő befolyást gyakorol a zsidó Palesztina felépítésére. Ezek a feladatok: a Jewish Agency, a héber egyetem és egy nagy pénzügyi intézet létesítése.

A Jewish Agency gondolata Európában már is a legszélesebb körök szimpátiáját keltette fel, így Angolországban, Franciaországban, de különösen Itáliában a mértékadó zsidó körök hajlandók a Jewish Agencyben közreműködni. Még

egyetlen testülettel, vagy személyiségtől sem kaptunk visszautasítást,

akikhez meghívtam intéztünk az Agencyben való részvételre. A cionisták megmutatták az egész világnak, hogy most a nagy politikai eredmények után sem tekintik Palesztinát cionista monopóliumnak, hanem az egész nép közös tulajdonának.

A Jewish Agency szempontjából a legfontosabb az amerikai zsidóság segítsége és együttműködése. Már a legutóbbi amerikai látogatásom alkalmából meggyőződtem arról, hogy az amerikai zsidóság legkiválóbb vezetői szívük egész melegevel csatlakoznak Erec Jisraelen és mindnyájan hajlandók a Jewish Agency alapításának munkájában résztvenni. Hogy az én reményeim mennyire jogosak, misem bizonyítja jobban, hogy az „American Jewish

Egy zsidósors

(71)

Regény. Dan nyelven írta Méir Ááron Goldschmidt

... Szeret! Engem szeret! Most reggel van és egész este itt ültem a gyertya előtt, karomat térdemre fontam és nem tudtam másra gondolni se, mint azokra a szavakra, melyeket tegnap mondott nekem: „Thóra, én öröktől kezdve szeretlek: halott anyám rólad énekel nekem!” És valahányszor elismételttem magamban ezeket a szavakat, örömben csaknem hangosan fölnevettem. Milyen különös szavak: öröktől fogva szeretlek, halott anyám terólad énekel! Valami különös erő volt hangjának csengésében, ilyen magávalragadó, megszáditó érzés még sohasem hatott fülelemre át szívembe, — valósággal megszáditott és csak akkor ébredtem öntudatra, mikor már ölelést éreztem. És milyen boldogság ragyogott arcán! Ajkai vonaglottak, orcája egészen sápadt volt, de a szemében olyan büszkeség villogott, mintha az egész világot meghódította volna... Valósággal büszke lettem saját magamra.

1830. február 17-én.

Kedves Vilhelmina!

Ez egyszer tisztességes levelet kapsz tőlem. Olyan sokba kezdtem már bele, — de azokat nem kaphatod meg.

Eljegyeztem magam! Igen kislányom, én nem tartottam meg azt, amiről olyan sokszor beszélgettünk: hogy sohase megyek férjhez. Ilyen a világ sora! A vőlegényem diák és Bendixennek hívják és csinos és kedves, azt elhíheted nekem! Milyen boldog életet is töltöttünk együtt az utóbbi időben! Nemrégiben meghalt az anyám családjában valaki, egy távoli rokon és ezért, az emberek miatt is, csöndben, visszavonultan kell élnünk. De milyen boldogságosak és szerelmmel teltek voltak ezek

A parlament megszavazta a belgrádi egyezmény ratifikálását

E javaslatot — folytatta Duca — meg kell szavazni és csak az szavazzon ellene, aki vállalja a felelősséget azért, hogy elveszítjük a szerbek barátságát. Hangsúlyozza, hogy Bratianu és Vajda is megtették köteleességüket a békekonzferencián, de a helyzet most olyan, hogy a javaslatot meg kell szavazni.

Leonte Moldoveanu liberális nyilatkozatot olvas fel, amelyben tiltakozik az ellen, hogy egyes pártok a liberálisokra akarják hátrítani a felelősséget a bánati határokért. A többség megszavazza a javaslatot, de a felelősséget áthárítja azokra, akik a mai helyzetért bűnösök.

Erre a kamara százhuszonhét szavazattal tizenöt ellenében elfogadta a ratifikálásról szóló törvényjavaslatot.

Comitee“ legkiválóbb szöveve: Luois Marshall, Oskar Strauss, dr. Cyrus Adler és a többiek is készséggel voltak hajlandók velünk együtt dolgozni. A mi kívánságunk az, hogy az amerikai zsidóság összes nagy szervezetei egyenlő köteleességekkel és egyenlő jogokkal vegyenek részt a Jewish Agency munkájában.

A jól megalapozott Jewish Agencynek igen nagy lesz a jelentősége Palesztina felépítésében. A mi tervünk az, hogy

a Jewish Agencynek ellenőrzési joga legyen a Keren Hajjeszód felett,

de emellett az is feladata lesz, hogy az ország gazdasági felépítésére szükséges direktívákat megadja és az Agency lesz a zsidóság összességének képviselője a mandatárius hatalommal szemben. Az Agencynek valószínűleg Jeruzsálemben megbízottja lesz, aki a palesztinai kormánnyal az ország felépítésének részletkérdéseit fogja megtárgyalni.

A másik kérdés — folytatta Weizmann — amelynek döntő jelentősége van a zsidó Palesztina felépítésében,

a jeruzsálemi egyetem alapításának a kérdése

Az egyetem alapítása ma már betegezett tény, csupán a formaszertí megnyitás és a munkának a megkezdése van hátra. A héber egyetem felállítási gondolatát a zsidóság minden rétege kitörő örömmel fogadta. Így nemrégiben kaptam kézhez egy huszezer font sterlingről szóló alapítványt, amelynek adományozója — aki nem akarja megnevezni magát — vagyonának több mint a

a napok, amiket övele és családommal töltöttem! Igen, neked fogalmad se lehet róla, hogy egy leány, ha mennyasszony lett, mennyire megnő az ő becsülete és tekintélye a családban. Olyan ez, mintha minden nap születésnapom lenne. Csinald gyorsan utánam kislányom és jegyezd el magad. Ezzel a halálesettel is olyan jól sikerült, hogy olyan csöndben élünk az utóbbi időben, mert az én szerelmesemnek olyan furcsa bogarai vannak, hogy nem szenvedheti, ha gratulálnak neki. Ha valaki azok közül a kevesek közül, akik megfordultak nálunk, gratulált neki, egészen megrémültnek látszott, — ugyancsak ki is neveltük érte. Most már maga is nevet rajta és azzal magyarázza a dolgot, hogy egy latin közmondás az oka az egésznek, mely úgy hangzik, hogy az istenek irigyek és azért fél tőle, ha túlságos sok szerencsét kívánnak neki. És akkor aztán úgy rám néz, mintha attól félne, hogy az irigy istenek még esetleg ellopják engem tőle. De ezek csak hőbortok és furcsaságok, melyekkel nem hagyom bolonddá tenni magam. Minden férfiben van valami furcsaság és ha már neki is olyan különösnek kell lenni, hát még a legjobbra, ha olyan ártatlan dolgokban az, amennyire csak lehetséges. De olyan kedves és jó! Apa és anya is igen nagyrabecstülök és bátyám régi barátja neki... és én a világ legboldogabb leánya vagyok. Képzelted mennyire félttem tőle, hogy apának valami kifogása lesz a házasság ellen. Hiszen ösmered az apámat. Hozzánk, gyerekekhez mindig jó és kedves, de mindenről megvan a maga véleménye és ha köztünk, gyerekek között olykor előfordult valami, sokszor egész csöndben ült és csak hallgatta mit beszélünk, aztán meg hirtelen föláll és halk mosollyal irodájába megy. Félttem tőle, hogy valami kifogása lesz Bendixen ellen. De azon a napon, hogy Benedixen bement apához... óh, ezt a napot soha se fogom elfe-

felét adományozta e célra. Az egyetem munkájában számíthatunk az amerikai orvosok, jogtudósok és bölcsészek aktív segítségére is, akik valószínűleg teljes energiájukat fogják az ügy szolgálatába állítani, úgy hogy

a jeruzsálemi egyetem büszkesége lesz népünknek

és rövidesen hozzáfoghat szent missziójának teljesítéséhez.

Az egyetem ügyében kifejtett tevékenységünk nagy rokonszenvet váltott ki az angol keresztény körökben is, mert ezek a körök így tiszta képet nyerhetnek a mi törekvéseinkről és jól látják, hogy mi a mi országunkban valósággal régibb prófétáinknak a szellemét akarjuk életrekelteni.

Harmadik nagy feladatunk egy

ötmillió dollár alaptőkével bíró pénzügyi intézet alapítása.

Dr. Ruppin amerikai látogatása is tulajdonképpen ezzel a feladattal van összekötöttségben. Az amerikai zsidóság kiváló képviselői már előbbi amerikai látogatásom alkalmával is nagy érdeklődést mutatottak ezzel a banktervvel szemben. Egy így organizált bank, amely Amerikában tőkét fog szerezni palesztinai szolid és biztos vállalkozások számára, egyszerre fel fogja lendíteni az ország gazdasági életét és kenyeret fog adni a bevándorlók ezreinek. Hogy ez a bank mint önálló intézet fog-e működni, vagy a Jewish Agency pénzügyi apparátusa lesz-e csupán, az még nincs eldöntve.

Ami a palesztinai helyzetet illeti — folytatta tovább dr. Weizmann — mi cionisták nem vagyunk sem pesszimisták, sem pedig elvakult optimisták, hanem reálisan mérlegeljük a körülményeket. Nem szabad lehetetlen dolgokat várnunk, viszont

pesszimizmusra sincsen semmi ok sem.

Azok részére, akik mostanában pesszimizmussal néznek a jövő elé, kevéssel ezelőtt semmi kivétel sem volt még elég és az azonnali tömegbevándorlás kieszközölését követelték. Bizonyos az, hogy Palesztina gazdasági helyzete nem eléggé fejlett még, de kétségbeesésről és reménytelenségről beszélni nem lehet és nem is szabad.

Minden nehézség ellenére Palesztina jelentős gazdasági fejlődésen megy keresztül

és ha ez a fejlődés lassu is, csak a zsidóságnak mulik, hogy gyorsabb legyen.

Ugyanilyen eredményekről számolhatnak be az arab-kérdést illetőleg is. Néhány igazán a munkája nem szolgálhat a népi politika alapjait. Az arabok zöme végre balátja, hogy a cionizmus gazdasági és kulturális szempontból is csak hasznos a számukra és hogy a hecc-politika semmi

ledni! En abban a szobában állottam, ami az iroda mellett van és úgy keresztülborzongott rajtam, hogy egész testem remegett belé. Olyan érzés vett rajtam erőt, mintha itéletemet várnám, ha életre, ha halálra. Akkor hirtelen fel-pattan az ajtó és még hallottam, amint apa az ajtóban mondja: „Ön egy derek fiatalember és ez elég nekem. Nos, hiszen itten áll a lány! Vegye, isten hírével!” — Akkor aztán megölelt engem, megcsókolt és azt mondta: most elmegyek és hívom anyát. Bocssátok meg, hogy magatokra hagylak benneteket! — Óh, milyen kedves ember az én öreg édes apám! Bizony, kedves Vilhelminám, nagyon boldog vagyok! Te is légy hamarosan ilyen boldog. te kicsiny szegénykém! Ezt kívánja neked

igaz barátod

Fangel Thóra.

Hatodik fejezet

Gazdag, csudatermő tavasza a szerelmemnek! Érelő sugaras boldogsággal semmi se mérhető fel, ha csak nem azoknak lelke, akik átélnek téged, bizonyosságul annak, hogy igaz üdvösség az, ami benned lakozik! Halk vagy te és szavakat nem fecselek, mint azok a pillantások, melyek szerelmesek között röpködnek, — beszéded titkos beszéd, nem avatott fülekben értelmetlenül csendülő és összefüggés nélkül való: bosszankodva fordulnak el tőled, de gazdag és mámorító illatú azoknak, akiknek szánya van. Teljesítes távasz vagy te: kívánságok és természetű vágykódás nélkül ringatózik a lélek boldog benned és engedni vitetni magát és gondtalanul a derűs áramlásban, mely körüllebegi. Vannak emberek, azok újongók, hogy sohasem ismertek téged: de titkosan bennük él az érzés, hogy lelkük egy bimbónak lett koporsója, mely elhervadt mielőtt még virágba pattanhatott volna.

(Folyt. köv.)

eredményre sem vezet. Végre is be kellett látniok, hogy minden fáradozásuk ellenére sem sikerült az angol közvéleményt a cionizmus ellen felheccselni. A jelenlegi parlamenti választások során már sehol sem használták fel a Palesztina-kérdést a kormány elleni küzdelemben. Az arabok talán meg tudták nyerni néhány politikai személyiséget céljaikra, de a politikai pártok, a konzervatívok, a liberálisok és a Labour Party is a Balfour-deklaráció alapján állanak.

Az újságírók ezután kérdést intéztek Weizmannhoz, hogy mi a véleménye a cionista szervezet belső konstrukciójáról és a cionista kongresszuson szereplő ellenzék magatartásáról.

— Miért térjünk vissza — felelte Weizmann — a kongresszusi ellentétekre. Alig egy hónappal ezelőtt tartott ülést az A. C., amelyen az összes cionista irányzatok képviselői résztvettek, az ellenzék is és az A. C. amerikai megbízottai is. Csak annyit mondhatok, hogy ezen az értekezleten minden kérdést a béke szellemében és a kölcsönös bizalom nevében tárgyaltak meg és

**az ellenzék tagjai a viták során a meg-
értésről, felelősségéről és a legjobb
akaratról tettek tanúságot.**

Készséggel állapítom meg, hogy ehhez az eredményhez igen nagy mértékben járult hozzá az amerikai delegációnak a legutóbbi cionista kongresszuson való magatartása. Az összes delegátusok, az ellenzék tagjai is, készséggel ismerték el az amerikai cionisták testvéri magatartását, ami azt eredményezte, hogy senkinek sem volt az a benyomása, hogy itt a „pénzadók“ beszélnek. Ellenkezőleg, mindenkinek az volt az érzése, hogy itt csak elbarátságoltak ülnek egymással szemben. Azt hiszem, hogy az amerikai delegáció ezzel a viselkedésével igen sokban járult hozzá a cionista mozgalom újraéledéséhez.

Ez történt...

A karácsonyi angyal és a cídákli. Hogy miképp került össze az a két valóban távolálló fogalom, annak igen érdekes historikuma van. Egy marosvásárhelyi előfizetők írja nekünk a következőket:

Herz Lipóték a marosvásárhelyi héber óvoda, az úgynevezett „gan joladim“ szomszédságában laktak. Minden nap látták, hogy az óvoda bájos apróságai a sok játékon és csengő héber népdalon kívül a reggeli „mode ani“t és a brochekat is tanulják az óvónőtől, a dódától, mégpedig fedett fövel. Ennek a vallásos érzelmű Herz Lipóték anyjára megörültek, hogy amikor fiacskájuk négy éves lett, beadták a héber óvodába s attól kezdve a kisfiu a világról sem nyult volna kávéjához a reggeli imádság nélkül. Akkortájt a karácsonyi körutjára készülő anyjának sejtelve sem volt még arról, hogy a kis Herz-gyerekkel is valamelyes kapcsolata lesz, mert illetékes helyen egy informálták az anygalt, hogy a héber óvodások nem fűznek nagy várakozásokat hozzá.

A kis Herz-gyerek mégis kapcsolatba került az ajándékos karácsonyi anygallal, mégpedig a marosvásárhelyi ortodox főrabbi jóvoltából. Tudni kell, hogy Szófer Manó ortodox főrabbi harcos ellentele a héber óvodának. Ezt a meggyőződést nemcsak hogy el nem hallgatja, de minden kínálkozó alkalommal a szószékről is hirdeti. Nem tudni mi okból, a főrabbi ártalmatlan tartja a gyerekek vallásos nevelése szempontjából a héber óvodát. Amikor tudomására jutott, hogy a kis Herz-fiu is ezt a veszedelmes intézményt látogatja, magához hívatta az apát és a lelkére kötötte, hogy fiacskáját vegye ki az óvodából, amely beláthatatlan veszedelmeket plántál a kisinyek zsenge lelkébe. A jámbor Herzek természetesen megfogadták a papi intést és a gyereket — még mielőtt a veszedelem még nagyobb pusztítást vitt volna véghez — kivették a héber óvónő gondoskodó kezei alól és beadták a távolabb fekvő „Stefánia“ kisdóvódába.

Szombaton délelben a kistiu örömtől kipirult arccal jött haza az óvodából és egyenesen anyjához szaladt.

— Anyuka — kiáltott fel a gyerek — te nem is mondtad, hogy a kis Jézuska sok játékot fog hozni. Ma délelőtt mindenkitől megkérdeztek, mit szeretne kapni az anygalkától. Kató egy alvó babát kért és krumplicukrot, én egy tranderlit és töltött csokoládét és olyan cídákli akarok a Jézuskától, amilyent apuka most kapott.

Eddig szől a marosvásárhelyi furcsa történet. Szegény jámbor Herz Lipóték most elgondolkozhatnak, hogy a két veszedelem közül melyik a kisebbik.

Pál szerb herceg lesz Görögország királya?

Románia és Jugoszlávia állítólagos megállapodása. Venizelosz az antant kívánságára tért haza, a romániai görög kolóniák köztársaságot akarnak

(Athén, dec. 28. Az Uj Kelet tudósítójától.) Venizelosz táviratára, amelyben hazaérkezését közli, Plastiras azonnal válaszolt. Tudomására hozta a görög nép végtelen örömét Venizelosz elhatározása fölött és elégtétellel állapítja meg, hogy átadhatja Venizelosznak a kormányhatalmat és az ország vezetését. Tekintettel arra, hogy Venizelosz nem akar hivatalos fogadtatást, Plastiras kijelentette, hogy a tengeren fog vele találkozni és titokban fognak partraszállni.

A lapok szerint Venizelosz hirtelen elhatározása, hogy mégis hazatér, a szövetségesek

közelbelépésére történt, sőt állítólag Románia és Szerbia párisi követeivel megállapodás történt, hogy Pál jugoszláv herceget, Sándor király unokafivérét fogják görög királlyá proklamálni.

Bukarest, dec. 28. A romániai görög kolóniák táviratot intéztek az athéni kormányhoz, amelyben dezavualják ama bukaresti görögök eljárását, akik idegen nagyhatalmak intervencióját kérték a dinasztia megmentése érdekében. A bukaresti görögök között is nagy az elégedetlenség Skazis bukaresti követtel szemben, akit rojalista érzelmei miatt állandóan támadnak.

Gyors megegyezést akarnak Németországgal

A német memorandum hét pontja. Francia-cseh katonai szövetség

Páris, dec. 28. A német memorandumot, mely a közvetlen tárgyalások programját ismerteti, ma átvizsgálták a külügyminisztériumban. Degoutte tábornok, a megszállott területek katonai főparancsnoka és Tirard, a polgári megszállt hatóságok elnöke is megkapták a memorandum másolatát azzal, hogy részletesen nyilatkozzanak a német kezdeményezésről. Brüsszel és Páris között megindult az eszmecsere arról, hogy miképpen lehetne

a németekkel való megegyezést leggyorsabbán létrehozni.

A memorandumra adandó válasz elküldésének időpontja még nem bizonyos. A párisi kiadása „New-York Herald“ szerint a német memorandum hét pontra vonatkozik, mégpedig: a gazdasági viszony Németország megszállott és meg nem szállott részei között, a beviteli vámkok a megszállott területek határai, a Rajna-vestfáliai bank, a rajnai hajózás forgalma, a vasuti torzalom és végül közigazgatási kérdések.

Páris, december 28. Hivatalosan jelentik, hogy Franciaország és Csehszlovákia között szövetség jött létre. A szerződő felek mindenképp a már aláírt szerződések fentartására kötelezték magukat, azután pedig olyan belpolitika követésére, mely a végleges megállapodásoknak megfelelő. Kötelezték magukat a nemzetközi egyezmény, különösen

a népszövetségi egyezmények tiszteletbentartására,

végül mindkét kormány azt az óhaját fejezte ki, hogy közreműködni óhajt Európa gazdasági újjáépítésében. Fontos része az egyezménynek az, amely beavatkozik más államok belügyeibe. A szerződés ugyanis kiköti, hogy Németország a Hohenzollerneket, Magyarország a Habsburgokat nem restaurálhatja. A szerződés egy pontja biztosítja Ausztria függetlenségét, vagyis megtiltja Ausztria Németországhoz csatlakozását.

Két halottja van a csongrádi bombamerényletnek

A sebesültek közül kettő sebesülése halálos. A rendőrség a tettesek nyomában van

(Budapest, december 28. Az Uj Kelet tudósítójától.) A magyar bombamerényletek krónikája, amely az Erzsébetvárosi Kör elleni merénylettel kezdődött, újabb esettel gyarapodott, amely azonban nem Budapesten, hanem Csongrádon történt.

A Zsidó Nőegylet, mint minden évben, az idén is nagy bált rendezett Csongrádon december 26-án. A bálon, amely mindig jól sikerült, igen nagy közönség gyűlt össze, a közönségnek csak egyrésze volt zsidó, a csongrádi előkelő keresztény társaság is mindig szívesen vett részt a Zsidó Nőegylet bálján.

A bál a lehető legjobb hangulatban folyt, amikor feltizenkettő tájban hatalmas robbanás és kétségbeesett segélykiáltások nyomták el a cigány keringőjét, a terem egyik utcai ablakán valaki kézigránát dobott a táncolók párok között.

Leirhatatlan pánik követte az exploziót. A bál közönsége hanyatthomlok menekült és néhány másodperc múlva csak vérükben fet-rengő áldozatok maradtak a bálteremben.

A merényletnek eddig két halottja van: Nagy János Julianna cselédleány és Krizsán Béla gyógyszerész, azonkívül két halálos, öt súlyos és negyven könnyebb sebesülte. A két halott közül egy sem zsidó. A nyomozás erőlyesen indult meg, a fővárosból detektívek utaztak le Csongrádra és mint értesülünk, a rendőrség már a tettesek nyomában van. Tizenkét embert a rendőrség már le is tartóztatott.

Mindenkit megölt, aki utjában volt...

Egy cselédleány strichninnel kiirtott egy egész családot. Megmérgezte a saját gyermekét is. Megszökött a rendőrség elől

(Budapest, december 28. Az Uj Kelet tudósítójától.) A bécsi esküdtszék csak most fejezte be annak a szenzációs bűnpernek a tárgyalását, amelynek központjában a szép Vukobrankovics Milica hercegnő állt, aki főnökének családját akarta megmérgezni, hogy az ő holttestükön keresztül jusson az anyakönyvvezető elé. Az élet ismét hasonló esetet produkált. A körülmények ugyanazok, a gyilkossági kísérlet itt is méreggel történt, a különbség csak annyi, hogy most nem egy magas műveltségű hercegnő a tettes, hanem Szobot Julia cselédleány és hogy a kísérlet három esetben sikerült is.

A budapesti mérgekverő Szobot Julia ezelőtt másfél évtizeddel ezelőtt került Pollák Lipót hetvenéves bérkocsitulajdonos szolgálatába mint házvezetőnő. Szorgalmas, ügyes leánynak bizonyult, gazdájának semmi panasza nem volt ellene, munkáját rendesen elvégezte, úgy hogy igen rövid idő alatt a legteljesebb módon kiérdemelte gazdája bizalmát. Csakhamar Szobot Julia lett a ház lelke, sőt urnöje is, ő kezelte megszámlolatlan pénzt, ő kezelte az élelmiszereket, szóval megszorítás nélkül uralkodott Pollák Lipót hetvenéves özvegyember lakásán.

Az első bűn

Szobot Julia délutánjait gazdája fiának, Pollák Ferencnek családjánál töltötte, akik örömmel látták házukban a csinos, szorgalmas, tiszta leányt. A legszívesebben azonban Pollák Ferenc

fogadta Juliát, aki egyre hevesebben kezdett foglalkozni a szép leánnyal. Hiába volt a leány minden ellenkezése, hiába próbálkozott menekülni a férfi csábításai elől, ellenállása megtört a kitartó ostromon és megtörtént az első bűn, amely rettenetes, háborzongató események szülője lett. Az ilyesmi ritkán szokott teljesen titokban lejátszódni, az emberek azt kezdték sutogni, hogy Pollák Ferenc elvált a feleségétől, hogy elvegye apja házvezetőnőjét, aki szemmeláthatólag is anyai örömlöknek nézett elébe.

Mit mondott a jósnő?

Szobot Julia úgy látszik nem volt megelégedve szerelmese elhatározásának gyorsaságával, szerette volna ha a válás és az azt követő házasság azonnal megtörténne és ezért egy jósnőhöz fordult. A ravasz asszony kikérdezte a leányt alaposan, azután hetven ezer korona ellenében egy egyszerű batistszibkendőt adott át Juliának, mondván, hogy a zsebkeendőnek csodaereje van és ennek segítségével szerelmese rövidesen feleségül veszi. Mikor a lány boldogan bizakodva elbucszott a jósnőtől, az kísérteties hangon adta Szobot Julia tudtára:

— Abban a házban, amelyben élsz, nem sokára tömegesen meg fognak halni az emberek.

Szobot Julia csodálkozott akkor ezen a sötét prófécián és tele reménnyel vitte haza a hetven ezer koronáért vásárolt zsebkeendő.

Beteljesedik a jóslat

Telt-múlt az idő, Szobot Juliánál egyre gyorsabban közeledett az idő, amely szükségessé tette a gyors férjhezmenetelt, Pollák Ferenc azonban nem sok hajlandóságot mutatott arra, hogy könnyelmű ígérését be is váltsa és nyugodtan élt feleségével. Néhány hónappal a titokzatos jóvondomlás után, hirtelen megbetegedett a fiatal Pollákné és még *aznap este irtózatossá vált a közélet* meghalt. Az orvosok nem tudták egészen pontosan megállapítani a halál okát, a fiatal asszonyt eltemették, a halott emlékét a feleség fátyla borította és Pollák Ferenc új asszony után nézett. Talált is új feleséget, nem ugyan Szobot Juliát, eljegyezte magát és a szép Julia kénytelen volt megállapítani, hogy hiába halt meg Pollák első felesége, nem ő követi.

Egy napon titokzatos körülmények között megbetegedett Pollák Ferenc öt éves kislánya és néhány óra múlva meghalt. A kétségbeesett apa szentül hitte, hogy a felesége és lánya is természetes módon halt meg. A gyors egymásután következett haláleseteket valami átoknak tulajdonította, amelynek hatása alatt szenved az egész család. Most már nem merete menyasszonyát feleségül venni, nem akarta rá is kiterjeszteni a család átkát és félelemmel eltelten várta, ki lesz legközelebb áldozata a borzalmas átoknak.

A gyanus karlsbadi só

Nem kellett sokáig várnia, értesült róla, hogy apja Pollák Lipót ugyanolyan körülmények között betegedett meg mint a felesége és kislánya. A szerencsétlen ember megijedt, apjához rohant, szonnal orvost hívatott, aki azt tanácsolta, forduljon a rendőrséghez. És amíg az orvos az öreg Pollák életét gyomormosással próbálta megmenteni, a rendőrség megjelent a szerencsétlen házban és megkezdte a nyomozást. Azt sikerült megállapítani, hogy mind a három megbetegedést mérgezés okozta, azonban hogyan került az áldozatok ételbe mérgezés, nem tudták kideríteni. Már-már azt hitték, hogy a nyomozásnak semmi eredménye nem lesz, amikor a bizottság egyik tagja vizsgálat alá vette Pollák Lipót karlsbadi sót tartalmazó dobozát és megállapította, hogy a karlsbadi só, amelyet az öreg ur naponként használni szokott, strichninnel van keverve. A gyanu Szobot Juliára hárult, akit azonnal őrizetbe vettek. A szép Julia kétségbeesve védekezett a vád ellen, esküdözött égre-földre hogy ártatlan, a nála megtartott házkutatás nem tudta a mérgező nyomot felfedezni, nem volt elene semmi konkrét bizonyíték, a rendőrség kénytelen volt szabadlábra helyezni.

A halott csecsemő vádolt

A rendőrség Szobot Julia szabadonbocsátása után sem hagyta abba a nyomozást. Egymásután hallgatott ki olyan embereket, akik a családdal összeköttetésben állottak, így elkésve derült ki hogy Pollák Ferenc kislánya édesanyja halálának napján látta, hogy Julia fehér port töltött a fiatalasszony orvosságos üvegébe, amelyből vasat szedett.

A legfontosabb terhelő bizonyíték azonban az volt, hogy tanuk szerint Szobot Julia gyermeke, aki Pollákné halála után született, ugyanolyan körülmények között halt meg, mint Pollákné, a kislánya és mint amilyen körülmények között Pollák Lipót megbetegedett.

Ez a bizonyíték azután egyszerre a rendőrség kezébe adta a borzalmas tömegmérgezés kulcsát. Azonnal kiadták Szobot Julia ellen a letartóztatási parancsot. A detektívek azonban már nem találtak lakásán. A bűnös nő érezte, hogy veszélyben van, megszökött. Körözését táviratilag elrendelték és remélik, hogy rövidesen kézrekerül.

Pollák Lipót kórházi kezelés alatt áll. Állapota komoly, de nem életveszélyes.

* Szamosvölgye közönsége figyelmét felhívjuk a női és férfi ruha és kabátkezelés óriási választékára, vászon- és kelengyekülönlegességekre nagy raktárára, mely Désen Biróndnál van.

Az orvosszövetség az új orvosi díjszabásról

(Kolozsvár, december 28. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az új orvosi tarifáról sok szó esett az utóbbi napokban és sokféle nyilatkozat hangzott el az érdekeltek körében. Szükségessé vált tartottuk a legilletékesebb helyre fordulni és magától az orvosszövetségtől felvilágosítást kérni. Az orvosszövetség részéről a következőkben világították meg ezt a közérdeklő kérdést:

Több mint három éve, hogy az orvosok nem emelték díjaikat. Ezalatt az összes közszükségleti cikkek ára állandóan emelkedett, ami természetesen szükségessé tette az orvosi honorárium megfelelő új megállapítását is. A túlmagassnak tetsző új díjszabás nem jelenti azt, hogy már a betegség is luxus lesz ezután, melyet csak a vagyonos néposztály engedhet meg magának. A szegénysorsuk, éppúgy mint eddig, ezután is díjtalan gyógykezelésben fognak részesülni és mérsékelt díjat fognak fizetni azok, akiknek a helyzete ezt indokolta teszi. De kétségbevonhatjuk-e valaki az orvosnak azt a jogát, hogy munkáját megfizettesse ott, ahol lehet. Hol van még egy olyan foglalkozás, mely az árak megállapításánál tekintettel volna a vevő, vagy ügyfél anyagi helyzetére?

Az új tarifa díjtételei különben nem is olyan horribilisek. A házi orvosok tiszteletdíjára vonatkozólag az egyik lap tévesen írta, hogy azt 10-30.000 lejtben állapították meg. Ez a díjtétel — mint azt a szóbanforgó újság másnap helyreigazította is — háromszertől tízezer lejtig terjed.

Alább közöljük egész terjedelmében az új orvosi díjszabást:

1. Az orvosi honorárium megállapítása a magánorvosi gyakorlatban az orvos és a beteg között szabad egyezkedés alapján történik.

2. Az orvosszövetség kolozsvári fiókja azonban feltétlenül szükségesnek tartja irányadó díjszabás megállapítását és a fenti elv szemellett tartásával kötelezi a gyakorló orvosokat az alábbi díjak igényelésére.

Rendelés az orvos rendelő helyiségében:

Az első rendezés díja rendelő órában minimum	100 L.
A következő rendelések díja folytatólagos kezelésnél	60 "
A rendelő órák kivül	200 "
Reggel 8 és este 8 között a beteg lakásán	200 "
Folytatólagos kezelésnél a beteg lakásán	100 "
Éjszakai kezelés a beteg lakásán	300 "

Consilium díja:

ha a consilium az orvos kívánságára történik
 300 L. |

ha a consilium a beteg kívánságára történik
 600 " |

utóbbi esetben a gyógykezelő orvos díja
 300 " |

és a fuvar költségek. Éjjel mindennek a kétszerese

Orvosi bizonyítvány díja:

Orvosi bizonyítvány díja jogi természetű jelleg nélkül
 150 L. |

Orvosi bizonyítvány díja jogi természetű jelleggel
 300 " |

Az orvos tanuskodási díja
 500 " |

Orvosi szakvélemény díja
 1000 " |

Biztosító társaságok részére végzett vizsgálat díja:

5000 lejtig
 150 L. |

5000 lejtől 500.000 lejtig ezrenként
 1 " |

500.000 felett ezrenként
 2 " |

Magánjellegű egyesületek, gyárak által fizetendő:

25 tagig havi
 500 L. |

15-50 tagig havi
 1000 " |

51-100 tagig havi
 2000 " |

és a fuvar.

A házi orvos tiszteletdíja 3.000-10.000 lej, mely két egyenlő részben és előre fizetendő és amelybe nincs bele foglalva az esetleges műtétek és speciális gyógyító beavatkozások díja, amelyek külön díjaztatnak. Ha a kezelés huzamosabb ideig tart, a gyógykezelő orvos hozzájárulásával a látogatási díjak legfeljebb harminc napról összesítve fizethetők. A harminc nap alatt megszüllt összeg a következő tíz napon belül kiegyenlítendő. Műtéti beavatkozások, speciális gyógykezelés díja előzetes megállapodás alapján előre fizetendő, a díj azonban nem lehet kisebb, mint a gyakorló orvosok díja. Ha a beteg egyidejűleg több orvost hív s nem értesíti az orvost, hogy nem szükséges előjövetele, mindenképp orvost köteles megfizetni.

Azok az orvosok, akik nem tartják be a díjszabást:

a) Megintésben részesülnek az elnökötől.

b) Megintésben részesülnek a közgyűlés előtt.

b) Kitérhetnek az orvosszövetségszabályokból.

Azok az orvosok, akik kereseti adót nem fizetnek, nem folytathatnak orvosi gyakorlatot.

3. Az orvosok ingyen kezelik mindazokat, akiket nézetük szerint az ingyen kezelés megillet.

Ingyen kezelésre joguk van az orvosoknak, orvostanhallgatók és orvostanhallgatóknak (index felmutatása kérés nélkül), orvos szüleinek, fivéreinek és nővéreinek, ha ő tartja el ezeket, orvos kiskora gyermekeinek, feleségének, özvegyének és kiskorú árvaival.

Azoknak, akik fentebbi díjszabás minimálisát sem bírják megfizetni és ezt a körülményt hitelt érdemlően igazolják, továbbá a köztudomás szerint szegényeknek minden orvos köteles az első segélyt ingyen megadni. A további kezelésnél az orvosnak joga van tényleges kiadásait felszámítani. Az egyetlen tanúrai és a volt egyetemi tanúrok maguk állapíthatják meg a honoráriumot, amely azonban nem lehet kisebb, mint a gyakorló orvosok honoráriumára.

Az orvosok kötelesek az olyan beteg címét, aki nem fizet, vagy halogtatja a fizetést, közölni az orvosszövetséggel. Ha a szövetség és közjegyző útján történt felhívásra sem fizet, az orvos köteles a nem fizető beteget beperelni. Ha még ekkor sem fizet a beteg, az orvosszövetség közli nevét az összes orvosokkal. Az ilyen egyéneket sürgős esetekben első segélyben részesíteni ugyan kötelesek az orvosok, de ha a beteg nem egyenlíti ki tartozását, senkinek sem szabad a további kezelést vállalni.

Poliklinikákban és kórházakban csak azok kezelhetők, akik okmányokkal igazolják fizetőképességüket.

A városi tisztviselői hivatal ezután is értesíti a Kolozsváron működő orvosokat, hogy az új orvosi honoráriumok díjtáblázatát a főorvosi hivatalban (központi kapitányság emeletén) és az orvosszövetség titkárságánál vehetik át.

A jövő héttől kezdve folyósítják az ipari hiteleket. Bukarestből jelentik: A Creditul Industrial igazgatósága tegnapi ülésén elhatározta, hogy a jövő héten megkezdje az ipari hitelek folyósítását. Az ipari hiteltől való tudnivalókat Kolozsváron a kereskedelmi és iparkamara tudakozó irodája készséggel adja meg.

Mit hozzon az agyval

Kun Mátyástól, Calea Victoriei 2.2

Nagyimámának szemüvegét!

Ha művészi kivitelű

akár venni, ne sajnálja az utat

és teki nts meg a

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

ERDELYRESZI BUTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. butorterméit sztalosok furnárszükségleteiket legolcsóbban itt szerezhetik be

Szörmeárunkban nagy választék ★ Sportkabátok 3900 leitől feljebb

S. EISENSTÄDTER
Telefonszám: 724 Cluj, Calea Victoriei 2

Grossmann Jenő Nagyvárad, Baross-u. 10 Szállít mindenféle erdőüzemi és műszaki cikket a legutányosabban!!
Sürgőnycim: Grossmasiu / Telefon 2-86

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi es bansagi zsidóság napilapja

Felelős szerkesztő: Dr. Marton Ernő

Az Uj Kelet cikkeinek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Elfizetési árak: Egy hónapra 60 lei, negyedévre 170 lei, fél évre 320 lei, egész évre 620 lei.

Aranyjában és külföldön az „Uj Kelet” részére kizárólag Rador Publicitate (Bucuresti, Str. Gen. Berthelot 1.) hirdetési iroda vesz föl hirdetéseket.

Változás a Kadima kiadóvállalat vezetésében. Ferencz Mendel, a Kadima kiadóvállalat igazgatója önállósítási terveinek megvalósítása miatt lemondott a vállalatnál viselt tisztségéről. Ferencz Mendel távozása érzékeny vesztesége a Kadimának és az Uj Kelet adminisztrációjának. Az új vezetésének köszönhető, hogy az elmúlt év alatt a vállalat ügyei olymértékben konszolidálódtak, hogy a további fejlődés biztosítva van.

Kávésók a magas zeneadó ellen. A hóhapi napon a hatóságok a kolozsvári kávéházak és vendéglők zenei adóját újra megfogják állapítani. A zeneadó a regátban jóval mérsékeltébb mint Erdélyben, ahol öt-hatezer lej forgalmu helyiségben huszonöt-százötven lej zeneadót kell tiz napra előre kifizetni a tulajdonosnak vagy bérlőnek. Ezzel szemben a regátban a hat, vagy nyolcszor akkora forgalmu fizetek mindössze ötven-hatvan lej zeneadót fizetnek, ha a helyiségben zenekar játszik. Itt pedig akkor is szednek adót, ha egy-két szál cigány mulattatja a busuló vendéget. A kávé-sók elhatározták, hogy a zeneadó emelése esetén küldöttséget menesztenek Bukarestbe és felsőbb helyen fogják előterjeszteni sérelmeiket.

A szatmári „Debóra” zsidó leányegyesület matinéja. Rövid egymásután másodszer tett tanúságot a szatmári „Debóra” leányegyesület kulturérzékéről és igaz zsidó lelkeréről, a városi színházban megtartott ünnepélyeivel, amelyekkel a város minden rétegének elismerését vívta ki. December 23-án, vasárnap délután (a skarlát járvány miatt megkéscve) tartották meg a chanukai gyermekünnepélyüket, mely alkalommal dr. Singer Ede „Menora” című bájos darabja került színre Deutsch Iluskával, Jeremiás Gizivel, Rouschild Gizuskával, Wertheim Arankával, Löwy Szabinkával, Rotschild Loncival, Klein Gyulával a főszerepekben; a kisebb szerepekben jók voltak Fried Jenő, Sárkány Sándor, Borgida Flóra és Lebovics Olga. Szép volt a menóra lángok táncja, amiért a szereplőkön kívül Barnáné Zelinger Erzsébet táncutánmót illető szinté dícséret. Löwy Szabin, az orsovai főrabbi leánya, Békeffy zongoraművész kíséretével zsidó népdalokkal gyönyörködött a publikumot. Utána Rotschild Gizus művészi szavallatával váltott ki valóban megérdemelt tapsot. Nagy tetszést aratott Weisz József orvosnövendék kiváló hegedűjátékával. Kellemes meglepetés volt a szüeti zsidó sómerek megjelenése a színpadon, akik szép dalaikkal ragadták el a közönséget, akik aztán hálából vendégül látták derék cserkészünket. A rendezés körül a „Debóra” vezetősége, élén Guth Lajosnéval fejtett ki lelkes munkát. — Az egyesület legközelebb Löwenkopf Kálmán, a szatmári „Tarbut” héber elemi iskola igazgató-tanítója most készülő jiddis fordításu drámáját fogja bemutatni.

„Az Ember” napilap formában. Gondör Ferenc lapja „Az ember”, formájában és tartalmában teljesen átalakulva kerül szombaton az olvasóközönség elé. „Az Ember” ezentul minden héten szombaton fog megjelenni és megnagyobbított napilapformátumban az olvasóközönség minden irányu érdeklődését ki fogja elégíteni. A politikai krónikán kívül irodalom, művészet, színház, sport, közgazdaság, valamint tárca rovat fog szórakoztató érdekes olvasmányokkal szolgálni.

Megszűnt a bukaresti fűtőanyaghiány. Bukarestből jelentik: A főváros részére tegnap 20 vagon nyersolaj érkezett és más szállítmányok utban vannak. Costinescu primár kijelentette az „Argus” munkatársának, hogy a fűtőanyaghiány megszűntnek tekintendő.

Marosvásárhelyi cserkészek a vidéken. A marosvásárhelyi sómerek és somrák a napokban Gyergyószentmiklóson és Marosludason nagy erkölcsi sikerrel zárult ünnepélyeket rendeztek. A cserkészeket mindenütt a legnagyobb lelkesedéssel fogadták és minden figyelmességgel elhalmozták. A vásárhelyiek legközelebb Erdély nagyobb városait meglátogatják.

A költségvetési javaslat vitája

A liberális párt a kényszerhelyzettel indokolja a kormány gazdasági politikáját. A nemzeti párt támadja a költségvetési javaslatot

(Bukarest, december 28. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara mai ülésén Bratianu Vintila pénzügyminiszter törvényjavaslatot nyújtott be a fogarasi robbanóanyaggyár nacionalizálásáról, majd folytatták a felirati vitát.

A költségvetési javaslat liberális szemüvegen keresztül

Georgescu Constantin liberális az első szónok, akit meglepéssel tölt el, hogy az állam szükségleteit rendes bevételei fedezik. Beszél a CFR-ről, amely azért dolgozik deficit-tel, mert tarifái nagyon alacsonyak. Autonómiát kell adni az államvasutaknak, parlamenti és kormányellenőrzés mellett. Hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az államadóságek amortizációi a költségvetésbe felvétessenek. A kiviteli illetékekről beszélve megállapítja, hogy ezek nem annyira pénzügyi, mint gazdasági természetűek, amennyiben biztosítani akarják a belföldi fogyasztás és a drágaság fokozódásának elkerülését. Ha a valuta emelkedni fog, akkor a kiviteli illetékek el fognak tűnni. Az állami üzemek kommercializálása jelentékeny jövedelmeket fog az országnak hozni. Beszél a pénzügyről, amely rövidesen meg fog szűnni, a termelés fokozásáról, a kivitel támogatásáról, majd apellál az ellenzékhez: járuljon hozzá egy oly tervhez, amely az ország gazdasági helyreállítását lehetővé teszi és amelyet bármely más kormány is követhet majd. A gazdasági rendszereknek folytonos változása folytatán

a helyzet még száz év alatt sem fog megjavulni.

Elismeri, hogy a kincstári bonok konszolidálása nem a legelőnyösebb, de ezt a helyzet kényszerítése indokolja, mint a kisebbségekről szóló szerződés-eknél is. Beszél a külföldi kölcsönről, amelyet a külföld csak petróleumkoncessziók fejében akar megadni. Helyesen teszi a pénzügyminiszter, hogy ilyen áron nem reflektál kölcsönre. A lej stabilizálva van

Amivel születik az ember. A Csernovitzban megjelenő „Ostjüdische Zeitung”-ban olvasuk az alábbi sorokat:

Olvasóink valószínűleg emlékeznek arra a nemrégiben kiadott rendeletre, amely az állami szolgálatban lévő kisebbségi néptanítókat remán nyelvből, irodalomból, történelemből és földrajzból vizsgára kötelezte, míg a román nemzetiségű tanítók mentesítve voltak a vizsgák alól, valószínűleg azért, mert ők már ezekben a tantárgyakban való jártassággal születtek.

Avagy mégsem így van egészen, álljon itt mutatónban egy kis jelenet, ami a napokban játszódott le a csernovitzi törvényszék egyik tárgyalótermében:

Elnök (a házaspárhoz, akik válókeresletet adtak be): „As dori sa va inpacati!”

A férj (aki foglalkozására nézve néptanító): Kérem elnök ur a tárgyalást német nyelven vezetni, még nem vagyok eléggé jártas a román nyelvben.

Elnök: Hiszen ön néptanító, önnek jól kell tudnia románul. Micsoda bizottság volt az, amely előtt ön vizsgázott?

A férj: Én nem vizsgáztam román nyelvből.

Elnök: Hogyan? És ön még mindig állásban van? És még nálunk beszélnek a kisebbségek elnyomtatásáról.

A férj: De elnök ur, nekem egyáltalában nem kellett vizsgát tennem, én román nemzetiségű vagyok.

Elnök: Ugy? Az istenit ennek az átkozott osztrák nevelésnek.

Megdrágul a posta. Bukarestből jelentik: Az „Adeverul” tegnap esti számában azt a hírt közli, hogy a posta-, telefon- és táviróilletékeket háromszorosra fogják telemleni. A Rador illetékes helyről úgy értesül, hogy ez a hír korai. A posta vezérigazgatósága foglalkozik a tarifá-emelés kérdésével, de csak kisebbsérvű emelésről lehet szó.

Tisztújítás a tasnádi hitközségben. December 28-án zajlott le Tasnádon a hitközség tisztújító közgyűlése, mely a következő eredménnyel végződött: Elnök: Fischer József, alelnök: Szuk Sándor, templomgondnok: Fischer Vilmos.

Ujabb földrendés Tokióban. Tokióból jelentik, hogy ott ujabb földrendés volt, amely nagy pánikot okozott. Az anyagi kár jelentéktelen.

nemcsak a francia frankkal szemben, hanem az aranyparitás szempontjából is és ezért lehetetlen az újabb bankjegykibocsátás.

Beszédét azzal fejezi be, hogy a liberális párt sohasem utasította vissza a hazafias pártokkal való együttműködést és ma is kész lesz elfogadni a nemzeti párt közreműködését azon feltétellel, hogy a párt lemond a regionalizmusról.

Románia államélete meg van hamisítva

Georgescu beszéde után Popovici Mihály nemzetipárti szólalt fel, aki szerint a költségvetésnek az államélet tükrének kell lennie, Románia államélete azonban meg van hamisítva. Beszél Erdély gazdasági életéről, amelyet jelenlegi kormányzás teljesen elhanyagol és amely a készpénzhiányon kívül hitelhez sem jut. Ismerteti a Vajda-kormány terveit a kincstári bonok ügyének rendezésére, de nem hagytak erre időt. Ugyanigy volt a korona-beváltással is.

A költségvetés mesterkelt és politikát tartalmaz. Részletesen foglalkozik az egyes tételekkel és rámutat különösen a rokkantak szomorú helyzetére, majd a kiviteli illetékekről és az állam belföldi adósságairól beszél, amelyek még a lej emelkedése előtt kell rendezni. Ugyanez áll a kiosztott föld árara is, mert ha tényleg emelkedni fog a lej, akkor újabb mezőgazdasági válságot fog okozni. Ő is az inflációs politika ellen foglal állást. Támadja a kormány gazdasági politikáját és különösen az erdélyi nacionalizálását. Rámutat az oktatásmezőre nyomorára és ezzel szemben arra, hogy a kormányoknak új miniszteri állásokra van pénze.

Popovici beszédét azzal végzi, hogy az összes pártok között gazdasági újjáépítés programjára van szükség.

Antonescu Emanuel beszéde után, amelyben főleg a pénzügyi problémákkal foglalkozott, az ülés este nyolc órakor végetért.

Sómérok kiállítása. A Tarbut leány- és fiúcsapatok parancsnoksága, a tavalyi chanuka-kiállítás sikerén felbuzdulva elhatározta, hogy a leányok és fiúk kezemunkájából az idén is rendez kiállítást. A tavalyi első kiállítás tanulságai alapján az idei méreteiben és nivójában sokkal nagyobb lesz. A leányok és fiúk között már hónapok óta erős a verseny az elsőbbségért. A leányok nagyon komoly eredményeket értek el a kosárlabda terén, a fiúk pedig a legkülönbözőbb tárgyakkal fogtak szerepelni, így az egyes csapatok asztalosműhelyei tetszetős munkákat állítottak ki. A vidéki sómér-csapatok és a helyi társadalom igen nagy érdeklődéssel még a kiállítás elé. A kiállítás január 6-ikán nyílik meg a Tarbut-liceum termeiben és három napig lesz nyitva.

Óriási vihar pusztított Sulinában. Bukarestből jelentik: Sulinában hétfőn olyan vihar volt, amint ötven év óta nem éltek át a kikötő lakói. A vihar óriási hullámokat sodort a városra, amelyek elöntötték az utcákat, úgyhogy a forgalmat bárkakkal tartják fenn. A négy óra hosszúságú orkán igen nagy károkat okozott a kikötőben lévő hajokon.

Ügyes irodaszolga jó referenciákkal állást keres. Megkereséseket „Megbízható” jellegre a kiadóba kér.

Ujabb tárgyalások a francia kölcsön ügyében. Bukarestből jelentik: Az „Adeverul” a pénzügyminiszter környezetéből nyert értesülése alapján jelenti, hogy az állami petróleumjárnélkért felveendő kölcsön ügyében a tárgyalások ujából megkezdődtek. Egy párisi konzorcium most ujabb ajánlatot tett, amelynek alapján Bratianu Vintila hajlandó tárgyalni.

Bäumel, Steiner és Társa Rt. lugoji cég, királyi udvari szállítók „Besco” likőrkülönlegességei minden gourmand tetszését bírják.

Rendőri hírek. Junk Friedrich svájci állampolgár zsebéből a kolozsvári állomáson tegnap éjjel, amikor a Szamosvölgyi vonatra akart felszállni, pénztárcáját amelyben ötáztötven svájci frank, tizenöt dollár és ezer lej volt, ellopták. — Balázs András fuvaros bejelentette a rendőrségen, hogy a vele közös háztartásban élő Kovács Anna már hosszabb ideje lopkodta és most is ezer lej pénzzel megszökött.

szájárlásával a látó-
te napról összesítve
att megszolgált összeg
kiegyenlített. Mű-
fogyszerelés díja elő-
re fizetendő, a díj
mint a gyakorló or-
lejtéleg több orvost
hogy nem szükséges
teles megfizetni.
nem tartják be a

nek az elnöktől.
nek a közgyűlés előtt.
szövetségéből.
kereseti adót nem
rvosi gyakorlatot.
kezelik mindazokat,
ten kezelés megillet.
van az orvosoknak,
hallgatónak (index
számlának, fivérének
ezeket, orvos hiakora
özvegyének és kis-

díjazás minimálisát
a körülményt hitelt
a köztudomás szerint
sötetes az első segélyt
kezelésnél az orvosnak
it felszámítani. Az
gyetemi tanárok ma-
honorariumot, amely
int a gyakorló orvo-

z olyan beteg címét,
a fizetést, közölni az
tség és közjegyző ut-
et, az orvos köteles a
Ha még ekkor sem
ég közli nevét az öz-
éneket sürgős esetek-
í ugyan kötelesek az
egyenlítő ki tartozá-
vábbi kezelést vállalni.

szakban csak azok ke-
igazolják fizetéseikép-

bívatat ezton is érte-
orvosokat, hogy az uj
zatát a főorvosi hiva-
meletlen) és az orvos-
k át.

ve folyósítják az
jelentik: A Credital
pi ülésén elhatározta,
az ipari hitelek fo-
aló tudnivalókat Ko-
iparkamara tudakozó

ongorát

helyre

és RÉTI

sz. TARS. batortermelt

csőbőben itt szerezhetik be

l feljebb

Victoriei 2

s műszaki
sabban!!

Csecsemők, kisgyermek- Höfer-féle gyermekhintőpor és Höfer-féle gyermekoróm!
kek ideális ápolószere a

Jót
Dicknél

Szépet
Dicknél

Olesón
csak

DICKNÉL

Str. Regina Maria
5 sz. alatt!

Szerezze be téli szükségletét

szenzációs

occasio áron!

- Kartonok, delének, grenadinok **27.** —
 - Flanelek **28.** —
 - Kitűnő mosó barchettek . **36.50**
 - Kelengye vásznak **33.** —
 - Divatos ruha- és iskola-
szövetek **118.** —
 - Damaszk abroszok hat
személyre **198.** —
 - Férfi vagy női harisnyák **16.** —
 - Trico ingek **69** —
 - Tennis ingek **139.** —
- stb. stb.

Az összes itt fel nem sorolt cikkek

**jóval a mai vétel-
áron alul.**

Marzdékok
minden elfogadható
árban árusítatnak.

Dick Jakab és Fia

Str. Regina Maria (v. Deák F.-u.) 5

KÖZGAZDASÁG

A gabona a világpiacón

Kanada és Oroszország az európai piacokon

(Bécs, december 28. Az Uj Kelet tudósítójától.) A gabonaüzlet az összes mértékadó piacokon nehezen fejlődik. Még mindig érzetesi hatását egy olyan fontos és nagy fogyasztó rajon kikapcsolódása, mint Németország. A világpiac csekély ingadozást mutat és kevés tranzakció történik.

Az amerikai piacon a készletek gyarapodnak, a fuvar erősödik és általában a gazdasági hírek kedvezőek. Ilyen körülmények között érthető, hogy az árak gyengébb irányzatot mutatnak. A tengerentúli államok időjárása elég kedvező és a fagyjelentések, amikről tartottak, Argentínából teljesen kimaadtak. A kanadai időjárás is kedvező és onnan nagy buzamennyiségeket ajánlanak. A kanadai gabona nem a legjobb minőségű, mindazonáltal az európai piacokon még mindig felvételre talál, mivel a gyenge európai valuta nem reflektálhat első minőségű nyersterményekre. Oroszország is mindig jobban visszanyeri jelentőségét mint Európa écsatára. Az utóbbi időben igen nagy mennyiségű rozst adtak el, melyeknek minősége kiünő volt. Középeurópa ellátására az orosz export kevés jelentőséggel bír, mert az orosz áru csak Délaustríáig jut el.

Az ideai olasz gabonatermést 5.4 millió tonnára becsülik a tavalyi 4.3 millió tonnával szemben. Az ideai gabonahozadékot rekordtermésként jelölik meg és a behozatali szükséglet ezért jóval kisebb mint tavaly. A statisztikai főhivatal kimutatása szerint a lengyelországi buzatermés 13.3 százalékkal több mint tavaly, ellenben 22.9 százalékkal kevesebb mint az átlagtermés az utóbbi öt évben.

A budapesti piac hangulata lanyha volt. A malhok tartják kondíciójukat és mivel a megállapított áron nem tudnak venni, kénytelenek ráfizetni, hogy áruhoz jussanak. A lisztjegyések a hét folyamán ismét emelkedtek.

A jugoszláviai export szoros összefüggésben áll a dinár értékelésével. A viszonyok itt a gabona- és lisztüzletekben nem a legkedvezőbbek, erre mutat a horvát malomszövetségnek az a törekvése, hogy a kereskedelmi és ipari miniszter által gabonakiviteli vámot létesíthessen, a hazai liszt kiviteli vámját pedig eltöröltesse. A bécsi piac kimondottan lanyha irányzatú. Az árak napról-napra morzsolódnak, mert úgy a kereskedők, mint a fogyasztók nagy tartózkodást tanúsítanak.

Uj bizottság a tőzsdetörvény előkészítésére. Bukarestből jelentik: Tancred Constantinescu kereskedelmi miniszter új bizottságot szervezett a romániai áru- és értéktőzsdetörvény előkészítésére. A bizottság tagjai lettek: St. Chicos, a kereskedelmi minisztérium vezérigazgatója, Chr. Staicovicu, a bukaresti tőzsde főtitkára, N. Boeriu, a bukaresti tőzsde részéről, Gh. Christodorescu, a kereskedelmi minisztérium igazgatója, C. Teianu, a pénzügyminisztérium részéről, Gh. Popescu, a Banca Nationala főfelügyelője, V. C. Osuada, a Solidaritatea részéről, Zima Tibor, Arad város képviselője, I. Savescu bukaresti bankigazgató, V. Marcu, a csernovitzi árutőzsde alelnöke, H. Hantonovici, dr. N. N. Stoica. N. Danielopol, a bukaresti tőzsde hivatalos ügynökei. A bizottság titkára I. Urban a kereskedelmi főigazgatóság aligazgatója.

Ezer vagon magyar rozst szállítanak Olaszországba. Budapestről jelentik: Bud János közlekedési miniszter befejezte a rozseladás ügyében Olaszországban folytatott tárgyalásait. Az olasz követség közvetítésével kezdődtek meg a tárgyalá-

sok, amelyek egyelőre 1000 vagon rozseladására vezettek. Az eladott rozstért az olaszok lírával fizettek és a vételár bizonyos százalékát, épenugy mint a svájci buzaeladánál, kompenzációs uton számolják el, vagyis az összességét a magyar kormány iparcikkokat vásárolt Olaszországban.

A mai valutapiac

A lej külföldi relációi nem változtak, a francia frank pedig az utolsó napok lanyhulásával szemben némi szilardulást mutat. A forgalomban még mindig érezni lehet az ünnep utáni üzletlenséget. Az árak egyébként így alakultak: osztrák korona 362—364, belföldi magyar korona 170—172, cseh korona 565—570, francia frank 9.75—10.00, svájci frank 34.10—34.15, dollár 195—196, font sterling 848—850, olasz líra 8.52—8.55, dinár 2.30—2.35.

Valutapiac december 28-án:

Bukarest. Devizák: Páris 1005, London 850, Newyork 196.25, Róma 850, Zürich 34.30, Prága 575, Bécs 27.75, Budapest 110, Varsó 55.
Bukarest. Valuták: Napoleon 750, márkák —, leva 135, török líra 107, font sterling 857, francia frank 10.30, svájci frank 35.25, olasz líra 880, drachma 390, dinár 212, dollár 196.5, lengyel marka 50, osztr. korona 29, magyar korona 62, cseh korona 560.
Zürich. Nyitás—Zárlat: Newyork 571.25—571.25, London 2485.5—2486, Páris 29.20—29.30, Milano 2487.5—2480, Prága 1675—1670, Budapest 302.5—302.5, Belgrad 650—647.5, Bukarest 295—295, Varsó —, Bécs 80.75—80.75, Berlin 135—135.

Uj értékadó Bukarestben. Bukarestből jelentik: A fővárosi tanács elhatározta, hogy egy százalékos értékadót vet ki valamennyi árucikkra, amelyet a főváros területére hoznak, vagy onnan kivisznek. Az adó már január elsején életbelép.

SPORT

Külföldi eredmények. Zürich: MTK (Budapest)—Juong Fellow 1:1, Venna—SCA 1:0.
Milánó: Makkabi (Brünn)—FC Lugnanó 0:0, 33 FC—FC Alessandria 0:0. **Köln:** Teplitzer FC—Kölner SC 1:1. **Páris:** Olimque—Excelsior (Rotterdam) 3:2. **Barcelona:** FC Barcelona—Vasas (Budapest) 7:1, Europa—Szombat-helyi AK 3:2 és 6:3. **Sansebastian:** SC Real—Rapid (Bécs) 7:2. **Strasbourg:** MTK—Strasbourg válogatott 2:0. **Pádua:** FC Padua—BTC (Budapest) 3:1. **Bologna:** FC Bologna—Törekvés (Budapest) 1:0, UTE—FC Saarbrücken 2:2. **Milánó:** UTSE—FC Lombardia 2:1. **Firenze:** UTSE—Firenze kombinált 3:2. **Mantova:** Mantova válogatott—BAK (Budapest) 1:0. **Heilbronerker III. ker. FCH 5:3. Casale:** 33 FC (Budapest)—FC Casale 1:1. **Specia:** 33 FC—FC Specia 4:2.

Victoria—Hakoah 6:1 (4:0). Csipős hidegben játszottak le a csapatok a bajnoki mérkőzést. A Hakoah csak nyolc embert tudott kiállítani és ezek közül is kettő beteg volt. A Victoria komplett csapata végig fölényben volt.

Brazília is résztvesz az olimpiádon. Tizenöt atlétát, harminc futballistát és tíz uszót fog küldeni Párisba, hogy képviseljék színüket.

A Zsilvölgyöt Temesvárhoz csatolták. Mint megírtuk a Zsilvölgy különválasztási akciót indított, hogy az aradi kerületől megszabaduljon. Az akció sikerrel is járt és a központi döntése folytán a Zsilvölgyet Temesvárhoz csatolták. A Zsilvölgy a bajnokságok tavaszi fordulóján már nem vesz részt az aradi kerület kötelékében. Mivel azonban egyelőre a temesvári kerület bajnokságába sem sorozható be, a temesvári kerület serlegnérközést rendez a Zsilvölgy részére.

Meglepő olcsó árak!
December 1-től dec. 15-ig
15% engedmény!

HA

Meglepő olcsó árak!
December 1-től dec. 15-ig
15% engedmény!

jó, olcsó, szép és praktikus
karácsonyi ajándékot akar venni, úgy vásároljon

Heliosnál, Főtér 7.

Mindenemű kötöttáru, kabát, jumper, női és férfi mellény, női és gyermekrubák, sálak, sapkák stb.
Az előírt gyári árákból
15% engedmény

Manometert, mindenféle mérőműszereket készít és javításokat vállal

Gáspár műszerész Arad, Strada Horia 1.

Javítás végett beküldött műszereket rövid idő alatt visszaküldöm. Telefon 313

APROHIRDETÉSEK

Aprohirdetések egyszeri közlési díja szavanként 2 lel. Vestagath betűivel szedett szavak 3 lel. Legkisebb apróhirdetés díja - 10 szög - 20 lel. Jelzés hirdetésekre semminemű férvilágosítást nem adunk. A beérkező ajánlatok helyi hirdetésekkel a kiadóhivataltól vehetők át, vidékiek a kívánt címre továbbíttatnak. Erre a célra a hirdetései díjon kívül 2 lel 80 bani bélyegköltésig fizetendő.

Ki fizet legtöbbet aranyért, briliánsért? Splendid ékszerüzlet Cluj, Str. Baritiu (Malom-u.) 16. 6585

Schadchenok, kik jobb vallásos házakban - esetleg Csehszlovákiából - bejáratosak, kérem közöljék címüket „Elsőrangú partit“ jellegre a kiadóhivataltba. 6627

Házvezetőnők keresnek intelligens, kellemes megjelenésű és modoru vallásos zsidónő, ki jól tud főzni és mindenek segítővel teljesen ellátná idős házaspár háztartását. Fényképes ajánlat vagy bemutatkozás Erzsébet-ut. 36. (délben). Fischer. 6629

Eladók: 3 lőeres elektromotor, új kerékpár, férfikötönynek való finom sötétkeék szövet teljes hozzávalóval Cluj, Str. Pata 114. szám.

Keresek megvételre 150 darab három és fél méteres faabroncsot. - Cím: Sámson Lajos Odorheiu. 6642

Rövidáruszakmából jó bizonyítvánnyal rendelkező izraelita, nőlen kereskedőségéd azonnali belépésre kerestetik. Ajánlatok Sinberger Salamon Blaj, címre küldendők. 6645

Ó-Radnán (Radna-Vecse) Szamosvölgyi szállóba egy intelligens neolog vagy orth. izr. vendéglős kerestetik. Az italok forgalma után 10% honoráriumot kap. A szálloda és étterem mellett egy berendezett egyszerű kocsma is van. Heti piac: szombat. Válaszbélyeg melléklendő. Ajánlatok Náttali Jenő Radna-Vecse címre küldendők. 6610

Hamburg-Amerika Linie

Romániai vezérképvisező: LAZÁR H. LAZAROVITZ Timișoara, I., Strada Marey No. 2. Táviratcím: Lazarovitz Telefonszám: 16-58. Hamburg-Amerika Linie: Hamburg-Newyork, Hamburg-Baltimore, Hamburg-Boetoe, Hamburg-Philadelpia, Hamburg-Noetók, Hamburg-Brazília, Hamburg-La Plata, kapcsolatok az United American Lines-al, Hamburg-Pacific part az American Hawaiian Steamship Co. gőzéivel, Hamburg-Levante kapcsolatban a Navot Levante Linie-vel, Hamburg-Afrika kapcsolatban a Woermann Linie A. G. a német Ostafrika Linie A. G. és a Hamburg-Bremer Ostafrika Linie A. G.-vel, Hamburg-Kajetánna kapcsolatban a Norddeutscher Lloyd, Alfred Holt & Co. The Elder, Mann & Brücknell Steamship Co. Ltd.-el, Hamburg-Délamerika, Hamburg-Kuba-Mexiko, Hamburg-Nyugatindia és nyugati part, Hamburg-Szent Pétervár, Hamburg-Riga, Estaktingeri szolgálat, Kalattengeri szolgálat, Hamburg-Rainavonal, Utazási iroda, Vasúti jegyek, Hálókocsijegyek, Podgyázabirtolás, Hajóegyek minden tengerentúli kikötőbe, Férvilágosított dímentesen adnak titkaim, Bukarest, Calia Grivitel 183, Giurgovitz, Rákosszentmihály 9, Segesvár, Piata Unirei 34, Arad, Bobus-palota.

Fabrică de case de bani Goldschrank-Fabrik Pézsszekrénygyár JAKABFI & CO. TIMIȘOARA Str. Timofei Cip. (Battyány-utca) 3. szám Telefon 12-83 Képrisseletek Erdély részére kerestetnek

INDUSTRIA TEXTILA ARADANA SOCIETATE ANONIMĂ Románia legnagyobb textilgyára Arad ARADI TEXTILGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG Telefon 758

15% gyarapodik vagyona, ha levelben vagy személyesen 00 adja fel rendelmenyét. 00 Meg nem felelő árut visszaveszünk. 1291 Nagy Aruház rövid, kötött, norinbergi és papirkereskedés Cluj, Piata Mihaiu Viteazul

Férfikalapokat fest, tisztít, formál és vasal Fehér István kalaposmester, Cluj, Unió-utca 21. Redout. Postai megrendelések is eszközöltenek!

Mártonffy Testvérek szücsök szücsáruháza Cluj, Piata Unirei 20. Legújabb szörmeárúk állandóan raktáron! Szörmebundák, sportkabátok, boák, etolok nagy választékban Állandó szörmekiállítás! Mindennemű prámörök, feldolgozott szörmeárúk nagyban és kicsinyben. Endetai Engros Sürgöncim: Mártonffypetiz Telefon: 10-25.

LEGJOBB ZSEBLÁMPA DURA GYÁR TEMESVÁR

FABRICA IOSEF FLORENZ MÉRLEG-, SULY- ÉS FÉMÁRUGYÁR ORADEA-MARE, STRADA GILANYI 6 SÜRGÖNYCÍM JOFLOR ORADEA-MARE TELEPONSZÁM INTERURBAN 15-71 Gyárt és raktárról azonnal szállít mindennemű mérlegeket, réz- és vassúlyokat. Elvállaljuk mindennemű mérlegek és súlyok javítását és hitelesítését. Nagyobb mérlegek javítását vidéken is eszközöljük

Szörmebundák, Sportkabátok, Valódi alaska boák „MODE DE PARIS“ CLUJ, PIATA UNIREI 12. TELEFON 768 minden színben, női szörmekalapokban nagy raktár